

Pirmais pasaules karš

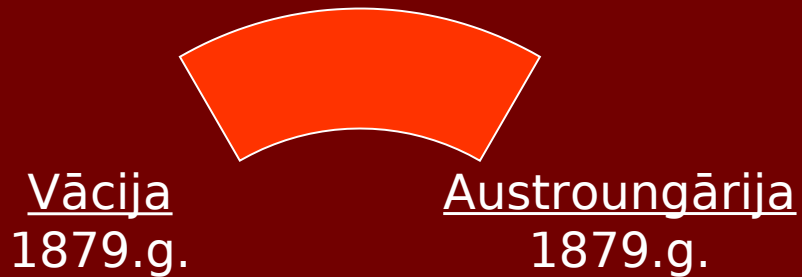
1914. – 1918.gads

Skolotāja
GUNITA MEIERE
2021

ĪSUMĀ PAR KARU

- * Tiek lietoti moderni iznīcināšanas ieroči
- * Tiek lietoti ķīmiskie ieroči
- * Rezultātā sabruka impērijas, mainījās pasaules karte

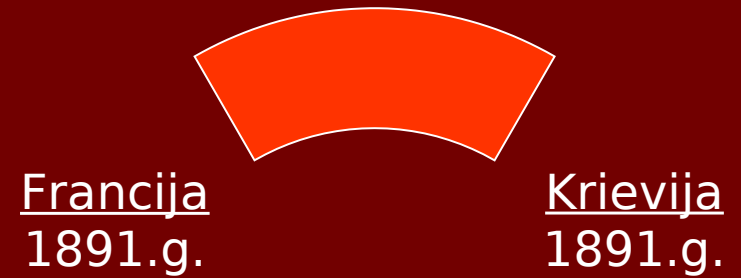
Trejsavienība un Antante

A diagram representing the Triple Alliance. It consists of three red, curved, wedge-shaped segments arranged in a triangular pattern. Each segment is positioned between two country names and their respective years.

Vācija
1879.g.

Austroungārija
1879.g.

A diagram representing the Entente Cordiale. It consists of three red, curved, wedge-shaped segments arranged in a triangular pattern. Each segment is positioned between two country names and their respective years.

Francija
1891.g.

Krievija
1891.g.

A diagram representing the Triple Entente. It consists of three red, curved, wedge-shaped segments arranged in a triangular pattern. Each segment is positioned between two country names and their respective years.

Itālija
1882.g.

A diagram representing the Anglo-Japanese Alliance. It consists of two red, curved, wedge-shaped segments arranged in a triangular pattern. Each segment is positioned between two country names and their respective years.

Anglija
1904.g.

Ieroči, cilvēki...

Draudzība vai naids...

Kara cēloņi un ieganst

- **Imperiālisms** - *lielvalstu politika, kas orientēta uz jaunu teritoriju iegūšanu, ietekmes izplatīšanu tālu aiz savām robežām*
- **Militārisms** - *valsts ekonomikas, politikas, sabiedriskās dzīves pakļaušana kara mērķiem, kara ekonomikas veidošana miera laikā*
- **Nacionālisms** - *idejiska kustība par tautas vienotību, identitāti un neatkarību; pārspīlēta savas tautas, tās kultūras, valodas un vēstures izcelšana un slavināšana*
- **Atentāts pret Austroungārijas troņmantnieku**

Pārbaudi zināšanas, ieraksti atbilstošo burtu lodziņā

■ Atentāts	☐	A. Nacionālisms
■ Militārs valstu bloks	☐	B. Militārisms
■ Vēlme iegūt jaunas teritorijas	☐	C. Ietekmes izplatīšana ārpus zemes robežām
■ Imperiālisms	☐	D. Kara ekonomikas veidošana miera laikā
■ Dzīves pakļaušana militāriem mērķiem	☐	E. Uzbrukums ar mērķi nogalināt
■ Militārisms	☐	F. Imperiālisms
■ Savas tautas pārākum apzināšanās	☐	G. Antante

1914. – 1915.gads pasaulē

- Vācijas iebrukums Ziemeļfrancijā, sākās pozīciju karš 1914.g.
- Krievijas iebrukumi Austrumprūsijā, vēlāk Austroungārijā
- Vācija dod prettriecienu Krievijai
- Mainās naidīgo valstu bloku sastāvs 1915.g.:
Trejsavienībā – *Vācija, Austroungārija, Bulgārija, Osmaņu impērija*,
Antantē – *Krievija, Anglija, Francija, Itālija*
- Vācija sāk zemūdeņu karu, izaicinot ASV

1914. - 1915. gads Latvijas teritorijā

- Mobilizācija 1914.g.
- Vācu armijas iebrukums un pirmās cīņas ar Daugavgrīvas zemessargiem 1915.g.
- Bēgļu kustība
- Kolonizācijas programma Kurzemē
- Strēlnieku bataljonu dibināšana
- Pirmās strēlnieku kaujas

Mobilizācija - *rezervistu iesaukšana aktīvajā karadienestā*

Les autobus de Paris affectés aux transports de trou

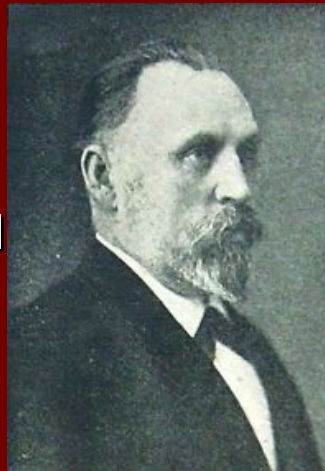

Vācu armijas iebrukums

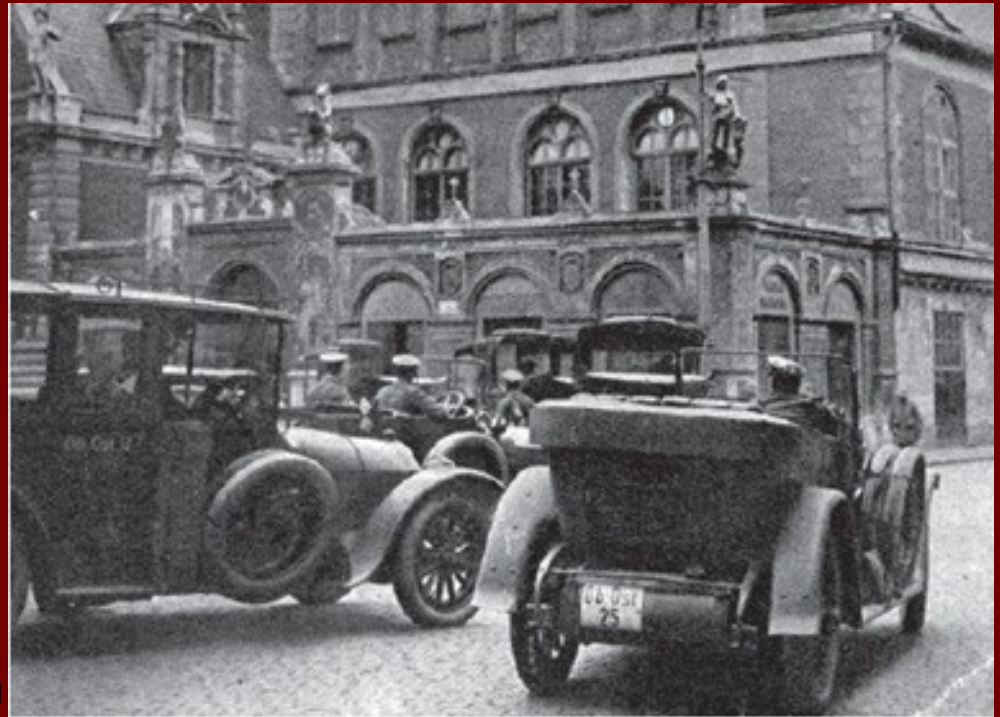
Bēgļu kustība

- Bēgļu gaitās dodās apm. 500 000 cilvēku (kopumā 800 000)
- Strādnieku evakuācija uz Krieviju
- Izveido Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomiteju, vada Vilis Olavs

Kurzemes kolonizācijas programma

- Vācu kara pārvalde
- Pārvācošana
- Izved labību, kokmateriālus
- Atņem zirgus, apģērbu
- Uzliek nodevas un klausas vietējiem iedzīvotājiem
- Izveido koncentrācijas nometnes nepaklausīgajiem
- Vācu kolonistu ieviešanas plāni

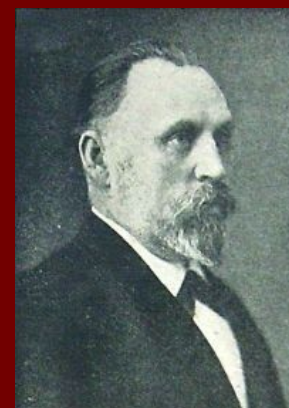
Latviešu strēlnieki

- 1915.gada 19.jūlijā izdod pavēli formēt bataljonus, kuri vēlāk veidoja pulkus (ģenerālis Misiņš)
- “Pulcējieties zem latviešu karogiem!”
- Izveidoti 8 brīvprātīgo bataljoni līdz gada beigām
- Kaujas pie Plakaņu mājām (kapteinis F.Briedis)
- Strēlnieki notur frontes līniju pie Rīgas gandrīz divus gadus

Pārbaudi zināšanas, izskaidro, ierkasti atbilstošos nosaukumus

- a. Trejsavienība un Antante -
- b. Kolonizācija -
- c. Latviešu strēlnieki -
- d. Mobilizācija -
- e. Pozīciju karš -

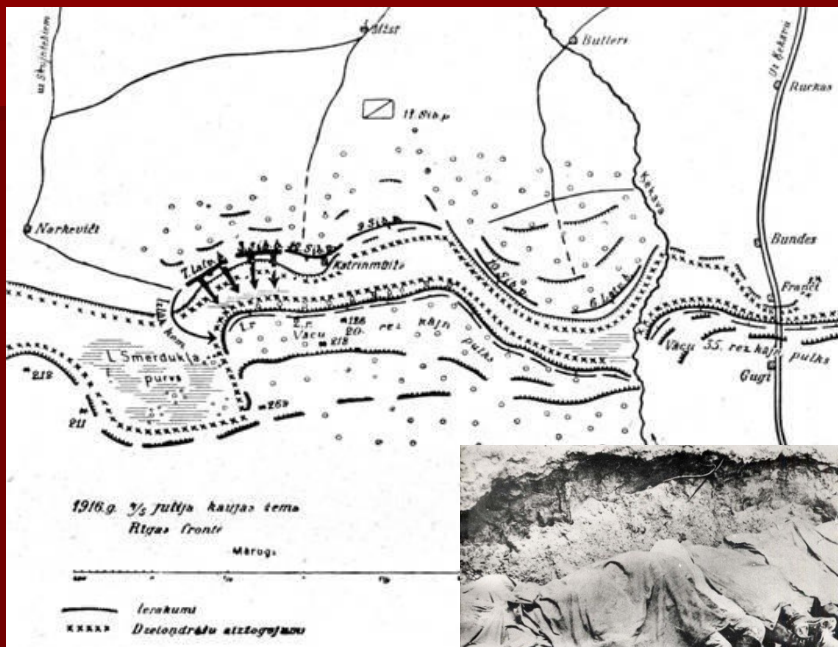

1916. – 1917.gads pasaulē

- Vācija uzbrūk rietumu frontē 1916.g
- Kauja pie Verdenas un Sommas
- “Nost ar karu!”
- Ļeņins atgriežas no Šveices emigrācijas un kopā ar bolševikiem aģitē pret karu 1917.g
- Karā iesaistās ASV
- Revolūcija Krievijā
- Krievija sāk miera sarunas ar Vāciju

1916. – 1917.gads Latvijā

- Marta un jūlija kaujas 1916.g.
- Nāves salas aizstāvēšana
- Kaujas Tīreļpurvā
- Brāļošanās frontē
- Strēlnieku kongresā ievēl Iskolatu 1917.g. (F. Roziņš)
- Latvijas teritorijā pie varas trīs politiski spēki
- Kaujas pie Mazās Juglas
- LPNP apvienojās ar Demokrātisko bloku un izveido Pagaidu valdību

Pārbaudi zināšanas, sakārto hronoloģiskā secībā un salīdzini

- A. Revolūcija Vācijā
- B. Vāci nogremdē "Lusitāniju"
- C. Versaļas miera konference
- D. Sākās 1. pasaules karš
- E. Revolūcija Krievijā
- F. Verdenas kauja

- 1. Strēlnieku bataljoni cīnās Nāves salā
- 2. Iebrukums Latvijas teritorijā
- 3. Latvijā valda trīs politiski spēki
- 4. Brīvības cīņas
- 5. Latvijas valsts proklamēšana
- 6. Mobilizācija guberņās

..... - - - - -

..... - - - - -

	Pasaulē	Latvijā
1914.g		
1915.g		
1916.g		
1917.g		

Karadarbība 1918.gadā

PASAULĒ

- Vācija pēc pamiera noslēgšanas uzbrūk Rietumu frontē
- Francijas, Anglijas un ASV apvienotie spēki gūst uzvaras
- Revolūcija Vācijā
- Vācija spiesta padoties un 1918.gada 11.novembrī karš beidzies

LATVIJĀ

- Strēlnieki piedalās Krievijas revolūcijā, vēlāk Pilsoņu karā (J.Vācietis)
- Lielbritānija atzīst Latvijas Pagaidu valdību
- 1918.gada 18.novembrī Latviju proklamē kā neatkarīgu Republiku
- Latvija joprojām vācu rokās, nekas nav beidzies...

Kara sekas

- Bojā gāja apm. 8,6 milj. kareivju, 6,5 milj. civiliedzīvotāju
- Sabrūk impērijas (Vācijas, Krievijas, Austroungārijas Osmaņu)
- Rodas jaunas neatkarīgas valstis (Austrija, Ungārija, Čehoslovākija, Dienvidslāvija, Latvija, Lietuva, Igaunija, Somija)
- Izveidojās Tautu savienība
- Izplatās autoritārisms un totalitārisms Eiropā

Pārbaudi zināšanas, savieno atbilstošos, iesaisti 5 vārdus teikumos

jēdzieni	personības
imperiālisms	Leņins
atentāts	Līna Čanka
snaiperis	Nikolajs II
boļševiki	Fridrihs Briedis
dekrēts	Jukums Vācietis
bataljons	Vilis Olavs
pulks	Vilhelms II
brāļu kapi	Francis Ferdinands
iskolats	Kārlis Zāle
bēgļi	Fricis Roziņš

Karš sākāsgadā pēc a.....pret Austroungārijas troņmantnieku.

Pirmajā p.....karā piedalījās divi naidīgi valstu
blokiun

Uz Vācijas un Francijas robežas izveidojās p.....karš, kurš ilga gandrīz 3
gadus.

1915.gadā v.....iebruka Latvijas teritorijā, sākās aktīva b.....kustība.
Pēc uzsaukuma

“Pulcējieties zem” sākās pirmo latviešu
s.....bataljonu

veidošana. Kaujas pie R.....,salā un Z..... kaujas padarīja
strēlniekus

slavenus visā pasaulē.

Pēc atgriešanās no trimdas Šveicē aktīvu politisko darbību sāka
b.....vadonis

....., izraisot r..... Krievijā.

Latvijā politiķi apvieno spēkus un izveido P.....valdību
ar.....priekšgalā,

kura domā par neatkarīgas Latvijas izveidi.

Karāgadā iesaistās ASV un Rietumu frontēcieš smagus
zaudējumus.

Pēc keizara Vilhelma gāšanas no trona, Vācijamežā paraksta padošanās